

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Süleyman Soylu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz Kerestecioğlu
İstanbul Milletvekili

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından yapılan hesaplamalara göre, Türkiye'de yaklaşık 1 milyon ev işçisinin olduğu tahmin edilse de ev işçilerinin neredeyse tamamı kayıtsız ve güvencesiz biçimde çalıştırılmaktadır. Ev hizmetleri, Türkiye'de en güvencesiz meslek alanlarından biridir. Ev işçileri, 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 4. maddesindeki bir istisna hükmüyle İş Kanunu kapsamı dışında bırakıldıklarından ev işçilerinin birçoğu insana yakışır işin gerekleri olan sigortalı çalışma, iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin alınması, emeklilik, meslek hastalıklarının tespiti, önemlesi ve meslek hastalığı primleri gibi pek çok haktan faydalanamamaktadırlar. Kayıtsız ve güvencesiz çalışma; taciz, mobbing, meslek hastalıkları ve iş kazası gibi riskleri artırmakta ve ne yazık ki, bugün Türkiye'de ev hizmetleri alanında pek çok iş cinayeti yaşanmasına neden olmaktadır.

Ev işçileri yaygın bir şekilde; menüsküs, bel ve boyun fıtığı, kireçlenme, astım, kas yırtılmaları, rahim düşmesi, ellerde egzama ve strese bağlı hastalıklar gibi meslek hastalıklarıyla karşılaşmaktadırlar. Camlarda çalışırken düşme sonucu veya evin içinde meydana gelen sakatlanmalar ve hatta ölümle sonuçlanan trajik vakalar yaşanmaktadır.

İmece Ev İşçileri Sendikası'nın ifade ettiği gibi, *"iş kazaları özellikle yüksekte çalışma kurallarına uymamaktan kaynaklı, önlenabilir kazalardır. Ev işçilerinin iş yasası dışında bırakılması, bu duruma çözüm üretilmemesini getirmektedir. Bu nedenle ev işçilerinin yaşadığı kazalar kaza değil, iş cinayetidir."*

Gültekiye Özmen, Fatıma Aldal, Pakize Akçam ve Rukiye Şimşek, çalıştıkları evlerin camısını silerken düşüp hayatlarını kaybeden ev işçilerinden yalnızca birkaçıdır.

Bugün, 16 Haziran “Dünya Ev İşçileri Günü”nde, ev işçileri, Dünyada 22 ülke tarafından imzalanan ILO 189 “Ev İşçilerine İnsana Yakışır İş Sözleşmesi”ne Türkiye’nin de imzacı olması, ev hizmetlerinin iş yasası kapsamına alınması, gündelikçi veya aylıkçı çalışan tüm ev işçilerinin sosyal güvenlik çatısı altına alınması için gerçekçi ve uygulanabilir yasal düzenleme yapılması, iş kazası ve meslek hastalıkları yaşanmaması için ev işçilerinin iş yerlerinde, önleyici tedbirlerin zorunlu tutulması ve işçi sağlığı ve güvenliği risklerinin ortadan kaldırılması gibi taleplerini dile getiriyorlar. Bugün Türkiye’de öncelikle, meslek hastalıkları ile iş kazaları ve iş cinayetlerinin acilen önlenmesi, işçilerin yaşam haklarını korunması ve bunu başarabilmek için de ev hizmetleri alanında meslek hastalıkları ve iş cinayetleriyle ilgili ayrıntılı veri toplanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün hesaplamalarına göre, Türkiye’de yaklaşık 1 milyon ev işçisinin bulunduğu tahmin edilirken, TÜİK verilerine göre Türkiye’deki ev işçilerinin sayısı yaklaşık 150 bin dolayındadır. Rakamlardaki bu önemli farklılığın nedenlerinin tespiti için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
2. Türkiye’de son on yılda kaç ev işçisi yaşamını yitirmiştir? Bakanlığınızın, iş cinayetinde hayatını kaybeden işçilerin sayısının ve ölüm sebeplerinin belirlenmesi için yaptığı bir çalışma var mıdır? Hayatını kaybeden ev işçilerinin kaçını göçmen ev işçisidir?
3. Ev hizmetlerinde iş cinayetlerinin önlenmesi için Bakanlığınızın politikası nedir, alınması planlanan önemler nelerdir?
4. Ev hizmetlerinde hangi iş kazalarına rastlanmaktadır? Son on yılda hangi iş kazaları hangi sıklıkta görülmüştür? Ev işçilerinin büyük çoğunluğu kayıtdışı çalıştığından iş kazalarının kayıt altına alınmadığı bilinmektedir. Bakanlığınızın bu verileri toplamak için bir çalışması var mıdır?
5. Ev hizmetlerine bağlı ortaya çıkan meslek hastalıkları nelerdir? Ev işçilerinin büyük çoğunluğu kayıtdışı çalıştığından meslek hastalıklarının kayıt altına alınmadığı bilinmektedir. Ev işlerinde görülen meslek hastalıklarının tespiti, kayıt altına alınması ve önlenmesi ile ev işçilerine meslek hastalığı primi ödenmesine ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
6. İş kazası ve meslek hastalıkları yaşanmaması için ev işçilerinin iş yerlerinde, önleyici tedbirlerin zorunlu tutulması ve işçi sağlığı ve güvenliği risklerinin ortadan kaldırılmasına yönelik Bakanlığınız nasıl bir politika izlemektedir?
7. İş müfettişlerince işverenlere yapılacak “çağrı” ile ev hizmetlerinin sürdürüldüğü evlerde denetim yapılmasına yönelik Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?

8. Ev İşyerleri (konutlar) Yapı Denetimi Uygulama Usul Ve Esasları Yönetmeliği ve ilgili mevzuatta, iş cinayetlerini önlemek amacıyla zorunlu düzenlemelere gidilmesi düşünülmekte midir?
9. Kağıtsız çalışan göçmen ev işçilerinin kölelik koşullarına son verilmesi, çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve ülkeye giriş çıkışlarının kolaylaştırılması için bir düzenleme yapmayı planlıyor musunuz?
10. Ev hizmetleri alanında kayıtdışılığı önlemek ve ev işçilerinin Özel İstihdam Büroları gibi güvencesiz bir sisteme mahkum olmadan insana yakışır işlerde çalışmalarını sağlamak için gerçekçi ve uygulanabilir bir politika yürütmeyi planlıyor musunuz?